

Helgenen satte byen på hodet

Året er 1965. Måneden er september. Stedet er Sandefjord. Begivenheten er Hus og Hjem-utstillingen i Bugårdsparken. Hovedpersonen er en av datidens store film- og TV-skuespillere, nemlig Roger Moore.

TEKST: ØISTEIN BJØRVIK
BILDE: SØREN EMANUELSON

På dette tidspunktet var Roger Moore kanskje mest kjent fra TV-serien om Helgenen – The Saint. Må minne om at i 1965 var TV-sendingene i svart-hvitt og de aller fleste hadde bare tilgang til NRK. I deler av sør-Norge hadde man tilgang til svensk TV 1. Og – ikke minst – det var årevis før mobiltelefonen ble en del av hverdagen.

TV-serien om Helgenen med Roger Moore som Simon Templar var meget populær, og det å få han til Hus og Hjem-utstillingen i Sandefjord var et blinkskudd. Det fortelles at arrangørene hadde gått alle mulige veier for å få kontakt med den ettertraktede skuespilleren. Så vel i Oslo, Stockholm og London hadde man brukt kontakter for å få ham til Sandefjord et par dager. Roger Moores hovedoppdrag i forbindelse med utstillingen var å lede et underholdningsprogram fra den nybygde scenen på over 100 kvadratmeter i Bugårdsparken.

Åpningsseremonien av Hus og Hjem-utstillingen søndag 12. september fant sted i Bugårdsparken der første taler var daværende ordfører Kjeld Hansen-Just. Videre var det hilsen fra formannen i Sandefjord Handelsstands Forening, disponent Einar Midttun. Det var innslag av Sandefjord Guttemusikkorps og flaggheising. Tusenvis av mennesker var til stede ved åpningen.

HELGENEN-BALL. Tirsdag 14. september var det

Helgenen-ball i et fullsatt Park Hotel. Til ballet var det laget en invitasjon på en delikat trykksak med Helgenens signatur. Daværende resepsjonssjef Sandsmark ved Park Hotel kunne glede seg over bestillinger fra stamgjester over hele landet. Kveldens meny var røket laks og reker, lammestek med fritert persille og blomkål. Til dessert ble det servert Parfait Grand Marnier. To orkestre med vokalister spilte i hotellets bankettsal og restauranter.

TOP TWENTY-SHOW. I 1960-årene lyttet norsk ungdom til musikkprogrammet Top Twenty fra Radio Luxembourg. Barry Alldis var hovedprogramleder, og han kom også til Sandefjord. Foruten Barry Alldis bestod vertskapet av kjente platepratere i Norge som Yngvar Holm fra ukebladet Det Nye, Erik Heyerdahl fra Arbeiderbladet, Eivind Torp fra Illustrert Ukeblad og Morgenposten, Espen Eriksen fra Verdens Gang og Svein Erik Børja fra NRK. Arrangørene hadde til kveldens begivenhet bedt om antrekk mørk dress for guttene og pen kjole for pikene.

UNDERHOLDNING I BUGÅRDSPARKEN. I forbindelse med Hus og Hjem – utstillingen var det show og underholdning fra den store scenen i Bugårdsparken hver kveld. To kjente radiostemmer på denne tiden var radioreporter Oddvar Folkestad og politiinspektør Thorleif Karlsen som hver lørdag hadde programposten «Trafikk og Musikk». Sammen med

Johnny Band gjennomførte de et program med musikk, bil- og trafikkprat med «tuting og gearing» som det het i omtalen.

En av tidens unge sangtalenter var på plass på friluftsscenen i Bugårdsparken. Over 7.000 mennesker hadde møtt fram for å oppleve 18 år gamle Wenche Myhre. I avisreferatet i Sandefjords Blad kan vi lese at «hun opptrådte i hvit genser, hvite cowboybukser med blå og hvit cowboyhatt, et fikst og morsomt antrekk som hun senere byttet i en søt hvit kjole av samme stoff». Hun avsluttet sitt show med den populære «Å, Maria jeg vil hjem til deg».

FØR OG NÅ

Hovedpersonen på vei gjennom Badeparken til Park Hotel. Roger Moore sammen med til venstre utstillingsgeneral Yngvar Holm. Til høyre TV-vertinne og utstillingsvertinne Inger Lise Haug og daværende ordfører i Sandefjord Kjeld Hansen-Just. I annen rekke bak Moore og Haug ser vi turistsjef M. With Endresen sammen med byens turistvertinner ikledd collegegensere med Helgenensymbolet «The Saint». I bakgrunnen skimter vi den store folkemengden som fulgte begivenheten.

En av datidens store programledere var Rolf Kirkvaag. Han laget et underholdende program der publikum fikk oppleve gode historier og deltakelse i konkurranser.

HELGENEN-GENSEREN. Forretningen Ole Olsen i Dronningensgate satset på et lokalt PR-framstøt i anledning Helgenens besøk. Her kunne man få kjøpt

Helgenen-genser med påtrykket logoen «The Saint». Det var en moderne høyhalset genser. Barnestørrelser kostet kr. 39,50, mens voksen kostet kr. 42,50. I salgsannon-sen sies det at genseren kan sees utstilt i vindu nr. 3. September-ukene i 1965 i Sandefjord var ikke som andre uker!

Grand Hotel

TEKST: HARALD FEVANG
FOTO: OTTO AAGESEN
POSTKORT: ERIC SANDTRØS SAMLING

Postkortet viser det engang så stolte Grand Hotel i Sandefjord. Her tok mange av byens badegjester inn. Mange av rederienes generalforsamlinger fant også sted her, og det var her det ble avgjort at norske penger og lokale redere ikke var villige til å satse på hvalfangst i det fjerne Grytviken på Syd Georgia i 1905. Hvalfangstpioneren C.A.Larsen måtte derfor søke kapital hos skandinaviske og argentinske forretningsfolk i Buenos Aires. At svært mye av ekspertise og arbeidsfolk gjennom de neste 60 år skulle hentes i Sandefjord er en annen historie.

Utover 1900-tallet mistet hotellet mer og mer sitt mondene preg, og i tida etter 1945 ble bygningen mer kjent som «Maskinistenes Hus», et klubblokale for en av

distriktets største yrkesgrupper, med selskapslokaler og kontorer for utleie. Til tider kunne det være svært folksomt både i og utenfor kontorlokalene idet både hvalfangere og andre skulle møte til legeundersøkelse her. Dr. Wabø tok imot guttelagene i fotball i første etasje i Maskinistenes Hus, for alle spillerne måtte ha legekort før de kunne entre banen på Runar og Helgerød. Fremmelige gutter fortalte at grunnen til at buksa måtte helt ned på disse undersøkelsene var at «vi måtte vise at vi var verdige til å spille på et guttelag». Ordet kjønntest var jo ikke oppfunnet da.

Det nye bildet som nylig ble tatt i Skolegata viser helt i venstre hjørne det nye bolig- og forretningskomplekset som for noen år siden erstattet gamle Maskinistenes Hus. Ved siden av dette står fortsatt nabohuset til det gamle Grand Hotel.

Saker
og ting
som setter
minnene
i sving

Stueur

I tidligere tider var stueur kun for den engere krets; adel og borgerskap. Det var ofte smeder som lærte seg urmakerfaget. Vi kjenner faget her i Norge fra 1730. Etter hvert har stueur blitt mer vanlig i de norske hjem. En kjent skikkelse i Sandefjord var doktor Johan Knap. Han samlet på stueur, og fikk etter hvert en unik samling. Denne samlet han på sin fritidseiendom i Kodal. Etter hans død ga familien ursamlingen til Teknisk Museum. Dr. Johan Knap har også skrevet bok om «Det gamle stueur».

Hv.b. Star IX

Hv.b. Star IX av Sandefjord. FOTO: RAGNAR IVERSENS SAMLING

Hvalbåten Star IX ble bygget som HMS Sweetbriar i Middlesborough i 1941 for Royal Navy. Hun tjenestgjorde som korvett fram til 1949, da Johan Rasmussen i Sandefjord kjøpte og bygde henne om til hvalbåt. Hun opererte som dette, og som bøyebåt for kokeriet «Sir James Clark Ross», fra 1949 til 1965. Hun var et kjent trekk i havnebildet i Sandefjord idet småbåthavna utenfor Park Hotel var nærmeste nabo. Lokale mannskaper var blant annet Arne Tallakstad, Norman Schuistok, Cato Zahl, Willy Hansen, Kåre Forslund, Svein Lavoll, Bjørn Hem, Iver Nelvik, Vidar Orerød, Helge Olsen og Karl Hem. Båten ble solgt for 280.000 kr i 1966.

Bidrag til denne siden?

Levér det i avisresepsjonen mkr. Lokalhistorisk senter. Bilder merkes med hvem, hva, hvor, når og helst med en liten beskrivelse. Husk navn og adr. på utlåner. Har du elektronisk stoff, send det til: lokalhistorie@sb.no

Sandefjord Lokalhistoriske senters Info-gruppe:

består av redigerer Harald Fevang og medarbeiderne Roar Tollnes, Kirsten Wang Henriksen, Otto Ågesen, Lisbeth Akerholt, Roger Davidsen, Bendte Kvarenes, Tore Sandberg, Bjørn Hoelseth, Øistein Bjørvik, Sven Erik Lund og Rolf Vidar Markmannud. Kontaktperson: Sven Erik Lund, tlf. 928 27 154 - sv-er-lu@online.no

MINNER
FRA NÆR
FORTID

SANDEFJORD
LOKALHISTORISKE SENTER

på Pukkestad gård